



Läroarutbildningsnämnden  
Religionsvetenskap

# Kursplan

## Religionsvetenskap med didaktisk inriktning 2

**Kurskod:** REG2L1  
**Kursens benämning:** Religionsvetenskap med didaktisk inriktning 2  
*Religious Studies for Teachers 2*  
**Högskolepoäng:** 30  
**Utbildningsnivå:** Grundnivå  
**Successiv fördjupning:** Grundnivå, har mindre än 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav (G1F)

**Huvudområde:**  
RKA (Religionsvetenskap/kunskap)

### Beslut om fastställande

Kursplanen är fastställd av Läroarutbildningsnämnden 2023-02-24 och gäller från höstterminen 2023 vid Karlstads universitet.

### Behörighetskrav

Minst betyget godkänd på 15hp inom Religionsvetenskap med didaktisk inriktning 1 (30hp). Motsvarandebedömning kan göras.

### Lärandemål

Kursens syfte är att studenten ska fördjupa sina ämneskunskaper i religionsvetenskap och religionsdidaktik och därmed utveckla färdigheter att stimulera och organisera lärande för elever i skolämnet religionskunskap. Kursen fördjupar studiet av hur religiös kultur skapas, upprätthålls och traderas.

Delkurs 1, Levd religion: materialitet, textbruk och ritualer. 6 hp

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna

1. redogöra för central teoribildning och centrala begrepp inom forskningsfältet levd religion,
2. identifiera primärmaterial som är centralt inom forskningsfältet levd religion, samt

relevanta metoder för att samla in sådan data,

3. diskutera det materiellas betydelse för studier av religiöst vardagsliv och maktstrukturer, konsumtion och produktion, kulturella representationer och mediering av religiösa idéer,

4. identifiera olika sätt som det gudomliga representeras visuellt och därigenom analysera religiös visuell kultur.

5. analysera textbruk och texters sociala funktioner samt

6. identifiera olika former av riter och analysera dem i relation till ritualtexter, ikonografi och arkitektur, religiösa erfarenheter och upplevelser, hur olika livsskeenden aktualiserar riter samt hur nyskapande av riter kan ske.

Delkurs 2, Religiös socialisation: individ, familj, grupp, institution. 7,5 hp.

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna

1. analysera hur religiösa erfarenheter kommer till uttryck i olika typer av källmaterial,

2. problematisera religiös socialisation i ett livslångt perspektiv utifrån begrepp som identitet, etnicitet, klass, genus, generation, migration, coping,

3. diskutera själv-socialisering och identitet, konvertering och apostasi, samt radikalisering, liksom kult, sekt, och nya religiösa rörelser,

4. övergripande analysera interaktionen mellan religion och samhälle på lokal och global nivå utifrån begrepp som våld, konflikter, demokrati och mänskliga rättigheter,

5. sammanställa en fallbeskrivning av en företeelse av där problematiska och konstruktiva religiösa föreställningar och praktiker identifieras samt underliggande orsaker analyseras,

6. föra resonemang om vad som är en forskningsfråga, samt hur forskningsfrågor kan formuleras utifrån FINER-kriterier samt

7. identifiera forskningsetiska frågor och föra etiska resonemang om materialinsamling och känsliga personuppgifter.

Delkurs 3, Religionsfilosofi och etik: livets stora frågor. 12 hp.

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna

1. redogöra för centrala religionsfilosofiska och etiska begrepp,

2. identifiera och jämföra frågor om verklighetens beskaffenhet, medvetandet och det gudomliga i olika religiösa och geografiska kontexter,

3. redogöra för klassiska debatter om guds existens och egenskaper samt lidandets problem i olika religiösa traditioner,

4. jämföra hur moralregler och etiska system uttrycks och rättfärdigas inom olika religiösa traditioner och icke-religiösa livsåskådningar,

5. redogöra för och jämföra olika former av religionskritik och icke-religiösa livsåskådningar så som existentialism, humanism, marxism och vetenskapstro,

6. reflektera kring aktuella moraliska och religionsfilosofiska problem som gäller samhälle och politik, samlevnad och sexualitet, arbetsliv, medicinsk vård och omsorg, klimat och miljö samt global rättvisa,

7. identifiera och analysera hur ett etiskt problem behandlas inom olika religiösa traditioner, med särskilt beaktande av mångfald och förändring över tid samt

8. identifiera olika teoretiska perspektiv och visa hur dessa påverkar forskningsfrågor, metodval och analys,

Delkurs 4, Religionsdidaktik II. 4,5 hp.

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna

1. reflektera över sina förkunskaper och de nya erfarenheter som görs under kursen, och hur detta kan omsättas till en kommande yrkespraktik,

2. använda ting som källor och resurser i undervisning, och för att generera relevanta religionsvetenskapliga frågor,

3. utforska hur digitala resurser kan användas i undervisning,

4. använda fältbaserad undervisning i religionskunskapsundervisning,

5. experimentera med hur ämnesteoretiska perspektiv kan omsättas till skolpraktik med särskild hänsyn till jämlikhet, jämställdhet, elevers olika förutsättningar och

specialpedagogiska behov,

6. pröva olika religionsdidaktiska modeller och reflektera över hur olika deras perspektiv och strategier påverkar undervisningsupplägg,

7. planera, genomföra och utvärdera undervisning utifrån ämnesteoritiska och didaktiska kunskaper samt

8. genomföra valida och reliabla bedömningsprocesser för summativa syften utifrån aktuella styrdokument i ämnet religionskunskap.

## **Innehåll**

Kursen består av fyra delkurser, där det religionsvetenskapliga studiet fördjupas och tematiseras.

I delkurs 1 studeras religion som levd praktik och vad människor gör med sina kroppar, deras berättelser, deras värderingar och emotioner; här blir materiella och visuella dimensioner av religion viktiga ingångar för att kunna förstå text- och bildbruk samt ritualer, liksom hur religiösa rum och platser skapas och upprätthålls. I studiet av religiös visuell kultur berörs ikoniska och anikoniska bilder, antropomorfa och theriomorfa framställningar, samt hur historiska och samtida bildförbud och bildstrider kommer till uttryck i olika religiösa traditioner.

Delkursen anlägger religionssociologiska och religionsantropologiska perspektiv på studiet av religion och berör centrala teoretiska begrepp som religiös synkretism, religiös hybriditet, folkreligiositet, populär religion och levd religion.

Delkurs 2 belyser religiös socialisation, det vill säga hur religion traderas inom familjer och institutioner, men även hur individer kan "själv-socialisera sig" och söka sig till eller från en religiös tradition. Vad är det som får människor att bli religiösa? Eller som får dem att vända sig bort från en religiös tradition? Hur påverkas religion vid migration? Delkursen belyser vad religiösa erfarenheter kan vara. Därtill belyser delkursen relationen mellan religion och våld genom att diskutera kontroversiella aspekter och företeelser som kan betecknas som "mörk religion", så som fanatisk, radikal och extrem religion, ritualiserat våld, heliga krig, apokalyptik, martyrskap. Delkursen berör även religiösa grupper som benämns kulter, sekter och nya religiösa rörelser. I delkursen anläggs religionspsykologiska och religionssociologiska perspektiv i studiet av religion.

Delkurs 3 fokuserar på etiska och religionsfilosofiska problemställningar och de stora epistemologiska, ontologiska och existentiella frågor som människor ställt sig i olika kulturer och genom olika tider: vad kan vi veta om tillvaron och det gudomliga? Vad är ett gott liv? Hur ska vi leva våra liv? Vad kännetecknar en rätt handling och vad utmärker en god människa? Hur kan godhet och ondska finnas samtidigt? Andra centrala teman rör relationen mellan religion och vetenskap, liksom religionsdialog och religionskritik.

Religionsdidaktik, delkurs 4, läses som en strimma parallellt med ämnesstudierna där övningar och examinationer integreras med ämnesstudierna. Under kursen lär sig studenten använda digitala resurser så som källmaterial, intervjuer, filmer och digitala heliga platser, och tränas i att planera, genomföra och utvärdera hur fältbaserad undervisning så som studiebesök, exkursioner, museipedagogik, observationer, fältstudier och fältbaserad didaktik kan användas i religionskunskapsundervisning. I den religionsdidaktiska delkursen prövas olika modeller för religionsundervisning så som socialkonstruktivistisk, fenomenologisk, verklighetsprövande, tolkande, livsförståelseutvecklande, livsberättande, taktill didaktik och etikdidaktik. Under delkursen diskuteras även hur dessa olika religionsdidaktiska modeller kan möta specialpedagogiska behov hos elever med funktionsnedsättningar. Studenten tränas även i bedömning och utvärdering av undervisning.

Under hela utbildningen till religionslärare för studenten en kursdagbok, där studenten

reflekterar över moment i undervisningen och sitt eget lärande, samtidigt som studenten även bygger en portfolio, en didaktisk portfölj, där studenten samlar sina arbeten, texter och produktioner för att kunna ta med sig dessa ut i läraryrket. Under delkursen används formativ bedömning och/eller kollegial bedömning (peer assessment) för att ge återkoppling på uppgifterna.

### **Kurslitteratur och övriga läromedel**

Se separat dokument.

### **Examination**

#### **Delkurs 1**

Lärandemål 1-3 examineras genom individuella skriftliga inlämningsuppgifter och 4-6 examineras genom individuella, muntliga redovisningar samt skriftliga inlämningar.

#### **Delkurs 2**

Lärandemål 1 examineras genom individuell, muntlig redovisning samt skriftlig inlämning. Lärandemål 2-5 examineras genom individuella skriftliga inlämningsuppgifter som seminariebehandlas.

Lärandemål 6 och 7 examineras genom individuella skriftliga inlämningsuppgifter.

#### **Delkurs 3**

Lärandemål 1, 3, 5 och 8 examineras genom individuell, skriftlig salstentamen.

Lärandemål 2, 4, 6, 7 och 8 examineras genom individuella, skriftliga inlämningsuppgifter som seminariebehandlas.

#### **Delkurs 4**

Lärandemål 1-6 examineras genom en examinationsportfölj. Examinationsportföljen examineras i sin helhet i samband med ett seminarium i slutet av kursen, där studenten även gör en självskattning av sitt arbete. Examinationsportföljen innefattar:

- en kursdagbok (lärandemål 1) som förs löpande under terminen
- mikroundervisning (lärandemål 2-6) som utförs och dokumenteras i samband med delkurs 1, 2 och 3

Lärandemål 7 och 8 examineras genom muntliga redovisningar i grupp som sedan redovisas individuellt genom skriftliga inlämningsuppgifter.

Vid icke godkänt betyg av en examination men där studenten ligger nära gränsen för godkänt betyg, kan den examinerande läraren ge studenten kompletterande uppgifter i stället för en omtentamen/omexamination. Bristerna ska vara möjliga att åtgärda med kort tidsåtgång i nära anslutning till examinationstillfället, således ska brister i måluppfyllelsen för en examination endast vara av mindre karaktär.

Om studenten har ett beslut från Karlstads universitet om riktat pedagogiskt stöd på grund av dokumenterad funktionsnedsättning har examinator rätt att ge studenten en anpassad examination eller att låta studenten genomföra examinationen på ett alternativt sätt.

### **Betyg**

Kursen bedöms med någon av betygsgraderna Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U).

### **Kvalitetsuppföljning**

Under och efter kursen sker en uppföljning av måluppfyllelse och förutsättningar för lärande i kursen. Dess främsta syfte är att bidra till förbättringar. Studenternas erfarenheter och synpunkter är ett av underlagen för granskningen, och inhämtas i enlighet med gällande

regelverk. Studenterna informeras om resultaten och eventuella beslut om åtgärder.

**Kursbevis**

Kursbevis utfärdas på begäran.

**Övrigt**

Regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.

Kursen ingår i Ämneslärarprogrammet.